

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek JUDr. Margity Fridovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v právnej veci žalobcu **S.**, IČO: X., zastúpeného JUDr. L. proti žalovanému v **1. rade S.**, IČO: X. a v **2. rade P.**, IČO: X., zastúpenému JUDr. P., o zaplatenie 165 782 Sk s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. 22 Cb 157/04, na dovolanie žalovaného v 1. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. mája 2006 číslo konania 3 Cob 289/05-261, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. mája 2006 č. k. 3 Cob 289/05-261 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 19. apríla 2005 č. k. 22 Cb 157/04-194 v znení opravného uznesenia zo dňa 6. júna 2005 č. k. 22 Cb 157/04-207 uložil žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi 165 782 Sk s 11% úrokom z omeškania p. a. od splatnosti každej z faktúr do ich zaplatenia zo súm a 8285 Sk a 19 070 Sk náhrady trov konania. Voči žalovanému v 1. rade žalobu zamietol a nepriznal mu právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáha zaplatenia

kúpnej ceny za dodané lieky, diagnostika a zdravotnícke potreby, a to alternatívne voči obom žalovaným. Zmluvný vzťah vznikol konkludentne poskytnutím plnenia na základe objednávok, ktoré žalovaný v 2. rade potvrdil na jednotlivých faktúrach. Medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade bola uzavretá Dohoda o uznaní dlhu z 19.8.2003, kedy došlo aj k odsúhlaseniu jednotlivých faktúr na celkovú sumu 165 782 Sk. K oddĺženiu prostredníctvom Veriteľa, a.s., nedošlo z dôvodu neprimeraných podmienok v neprospech žalobcu. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná voči žalovanému v 2. rade, ktorý je samostatným právnym subjektom a ako príspevková organizácia zodpovedá za práva a záväzky, a teda aj za predmetný dlh uznaný Dohodou z 19.8.2003. Zmena zriaďovateľa k 1.1.2003 nemá vplyv na jeho postavenie dlžníka. Voči žalovanému v 1. rade súd žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie v spore, pretože nebol zriaďovateľom žalovaného v 2. rade, ani na neho neprešli jeho záväzky. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalobcovi priznal ich náhradu v celkovej výške 27 355 Sk proti žalovanému v 2. rade a úspešnému žalovanému v 1. rade ich náhradu nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného v 2. rade rozsudok súdu prvého stupňa v znení opravného uznesenia zmenil tak, že žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 165 782 Sk a 19 070 Sk náhrady trov konania a žalobu proti žalovanému v 2. rade zamietol a náhradu trov konania mu nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí podrobne a presne opísal skutkový stav, ktorý nie je medzi účastníkmi sporný a odvolací súd preto v podrobnostiach odkazuje na ním zistený skutkový stav. Medzi účastníkmi zostala spornou len otázka pasívnej legitímácie žalovaných, pričom odvolací súd sa nestotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o jej nedostatku u žalovaného v 1. rade. Podľa ustanovenia § 24 ods. 3 zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení platnom od 1.1.2003, zriaďovateľom polikliniky je samosprávny kraj. Ďalej poukázal na ustanovenia § 12 a § 4 ods. 2 zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov a ustanovenie § 55d ods. 6 písm. c/ zákona č. 303/1995 Z. z., z ktorých vyvodil, že žalovaný v 1. rade ako zriaďovateľ žalovaného v 2. rade mal zákonom uloženú povinnosť uhradiť splatné

a neuhradené záväzky za dodávky tovarov, prác a iných výkonov, ktoré neprešli do vlastníctva vyššieho územného celku, z prostriedkov štátneho rozpočtu, resp. z prostriedkov F., poskytnutých v súlade s osobitným predpisom, alebo previesť na právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je odkupovanie pohľadávok veriteľov zodpovedajúcim týmto záväzkom. Za účelom oddlženia zdravotníckych zariadení bola zriadená akciová spoločnosť V. a oddlženie sa realizovalo z finančných prostriedkov navýšeného základného imania spoločnosti. Žalovaný v 1. rade tejto spoločnosti žiadne finančné prostriedky neposkytol. Z uvedeného vyvodil záver, že predmetné záväzky sú záväzkami žalovaného v 1. rade ako pôvodného zriaďovateľa, na čom nič nemení skutočnosť, že žalobca nepristúpil na podmienky odkupovania pohľadávok stanovených a.s. Veriteľ. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu proti žalovanému v 1. rade v celkovej výške 28 730 Sk a žalovanému v 2. rade ich náhradu nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní trovy nevznikli. Zároveň uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne vyrubil súdny poplatok za návrh, aj odvolanie, pretože konanie je od súdneho poplatku oslobodené (§ 4 ods. 1 písm. d/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) a o ich vrátení žalobcovi a žalovanému v 2. rade rozhodne súd prvého stupňa.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v 1. rade dovolanie s návrhom, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný v 2. rade bol ku dňu prechodu zriaďovateľskej funkcie z ministerstva na vyšší územný celok štátnou príspevkovou organizáciou, zriadenou podľa zákona č. 303/1995 Z. z. a prechodom tejto funkcie nedošlo automaticky u existujúcich zdravotníckych zariadení k ich zániku a následnému vzniku nových organizácií. V súvislosti so zmenou zriaďovateľských funkcií zákon riešil iba prechod záväzkov štátu, medzi ktoré však žalované záväzky nepatrili a zmena zriaďovateľa nemala za následok zmenu pasívnej legitímácie zdravotníckeho zariadenia. Na podporu svojho právneho názoru pripojil viaceré súdne rozhodnutia a poukázal na súdnu judikatúru, ktorá rozlišovala medzi

pohľadávkami štátu a pohľadávkami štátnych organizácií. Súd prvého stupňa na základe zisteného skutkového stavu jednoznačne uviedol a zdôvodnil, že žalované pohľadávky nie sú záväzkami štátu, ale zostali záväzkami žalovaného v 2. rade. Odvolací súd neuviedol, z akého dôvodu považuje na základe toho istého skutkového stavu žalované záväzky za záväzky štátu a následne za záväzky zriaďovateľa, pričom navyše rozsudok zaväzuje S., a nie priamo zriaďovateľa. Odvolacím súdom citované ustanovenia zákona č. 446/2001 Z. z. a č. 303/1995 Z. z. nemožno vnímať ako právnu úpravu zabezpečujúcu absolútne oddženie zdravotníckych zariadení. Tieto zákony o. i. vymedzujú aj záväzky, ktorých pôvodný nositeľ sa nezmenil, čo je aj tento prípad. Navyše posledne žalovaná faktúra bola splatná až 3. januára 2003, teda po rozhodnom dátume.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že pri podávaní žaloby mal za to, že záväzky zdravotníckych zariadení, splatné a nevysporiadané do konca roku 2002, prešli ex lége na žalovaného v 1. rade. V priebehu súdneho konania a vyvíjajúcej sa súdnej praxe navrhol pripustiť do konania žalovaného v 2. rade a otázku pasívnej legitímácie jedného z nich ponechal na rozhodnutí súdu. Keďže vymáhané pohľadávky sú nesporné a jeden zo žalovaných je povinný ich zaplatiť a sporná je len otázka pasívnej legitímácie žalovaných, vychádzajúca z výkladu zákonných ustanovení, ponecháva žalobca posúdenie tejto otázky a rozhodnutie na dovolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania a smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 OSP), prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

V zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 OSP, na vady konania, ak nejde o vady uvedené v § 237, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, prihliada dovolací súd iba vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci bola táto podmienka naplnená.

Podľa § 206 ods. 1 OSP, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Podľa § 206 ods. 2 OSP, ak sa však rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom, alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná v konaní sám za seba a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektorých účastníkov, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí v prípadoch, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku je závislý výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

V prejednávanej veci rozhodol súd prvého stupňa rozsudkom, ktorým žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol a voči žalovanému v 2. rade žalobe vyhovel. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie iba žalovaný v 2. rade. Nie je pritom sporné, že u žalovaných ide o samostatné spoločenstvo v zmysle § 91 ods. 1 OSP, kedy opravný prostriedok podaný len jedným zo žalovaných nemá účinky pre ostatných. Samostatný účastník môže podať odvolanie iba s účinkom pre svoju osobu. Pretože sa nejedná o závislý výrok, odvolanie nemalo suspenzívny účinok voči rozhodnutiu vo vzťahu k žalovanému v 1. rade a táto časť rozsudku nadobudla oddelene právoplatnosť. Pretože odvolací súd považoval za účastníkov odvolacieho konania oboch žalovaných, odvolacie konanie bolo postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie odvolacieho súdu.

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 243b ods. 1, 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne odvolací súd aj o náhrade trov dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 26. marca 2008

JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu